

ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ

Викладач: Гринь Лілія Олександрівна, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри акторської майстерності

Кафедра: акторської майстерності, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 204

E-mail: l-grin@ukr.net

Телефон: 288-76-46 (кафедра)

Сторінка дисципліни на платформі СЕЗН (Moodle): <https://moodle.znu.edu.ua/>

Інші засоби зв'язку: сторінка дисципліни на платформі СЕЗН (Moodle) – форум дисципліни, приватні повідомлення.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма	Театральне мистецтво Спеціалізація: Сольний спів						
Рівень вищої освіти:	магістерський						
Статус дисципліни:	Цикл дисциплін самостійного вибору студентів						
Кредити ECTS	9	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання семестр	1 1,2	Тижні	14 12
Кількість годин	270	Кількість змістовних модулів	4				
Вид контролю:	залік		індивідуальні заняття – 78 Самостійна робота – 192				
Консультації:	<ul style="list-style-type: none">за розкладом консультацій викладачів кафедри акторської майстерностіу дні проведення практичних та індивідуальних занятьза попередньою домовленістю онлайн-консультації						

1. Анотація до курсу

У рамках вивчення курсу “Постановка голосу” здобувачі вищої освіти рівень підготовки магістерський спеціальності “Сценічне мистецтво” будуть вдосконалювати навички, здобуті на рівні підготовки бакалаврський, насамперед засоби вокальної майстерності (використання вокальних штрихів, співочого звуковедення, навички виконання вокальних творів у різних стилях та жанрах). В першу чергу перевага надається вокальним творам із супроводом фонограми (-) та творам, написаним з іноземним текстом (англійським, латинським, італійським, французьким тощо), враховуючи складність фонотеки та орфоепії виконавства.

2. Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Постановка голосу» є розвиток вокально-технічних навичок майбутнього актора до рівня кваліфікаційних вимог соліста – вокаліста.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Постановка голосу» є: підготовка до самостійної вокально-виконавської діяльності; оволодіння студентами складними вокальними творами за формою, жанрами, стилем виконання, вокальною технікою, драматургією.

3. Формат курсу

Освоєння курсу передбачає використання таких форматів:

- практичні заняття у формі індивідуальних занять, які передбачають самостійну підготовку студентів протягом одного тижня, відпрацювання певних вокально-технічних завдань, здобутих на занятті з викладачем;
- самостійне проходження електронного тестування в СЕЗН ЗНУ;
- складання двох атестацій;
- складання заліку у форму сольної програми з 3-4х вокальних творів.

4. Результати навчання та форми оцінювання

Компетентності		Методи і контрольні заходи
	1	2
ЗК4	Здатність сприймати нові знання в галузі культури та мистецтва, інтегрувати їх з тими, що набуті, орієнтуватися на професійному рівні в певній вузькій галузі театрального мистецтва.	Підготовка фахівців відбувається з використанням комплексу навчальних форм та методів (міні-лекції, практичні заняття); відпрацювання творчих вмінь та навичок відбувається у формі індивідуальних (вокал, постановка голосу).
СК7	Здатність до застосування навичок вокальної майстерності, використання жанрів, стилів та видів вокального мистецтва під час створення сценічного образу у процесі вокально-виконавської діяльності; створення вокально-сценічних форм на основі методів та основ	Для забезпечення ефективності засвоєння теоретичного матеріалу та практичного напрацювання вокально-технічних вмінь та навичок застосовуються дидактичні методи за джерелом знань (словесні, практичні, наочні); за пізнавальною діяльністю

	драматургії.	(репродуктивні, проблемні, пошукові); інтерактивні; творчі завдання.
ПР1 4	Бути здатним виявляти тенденції розвитку сучасного театрального процесу, орієнтуватися в різноманітності творчої діяльності фахівців у галузі театру, кіно, музики, літератури, образотворчого мистецтва оперувати системою специфічних засобів виразності в процесі роботи над сценічним проєктом.	
ПР1 5	Бути здатним обирати засоби мистецького (сценічного) самовираження відповідно творчому задуму	Сольний вистіп, залік

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
Індивідуальні заняття	78
самостійна робота	192

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
2023-2024	1,2	“Сценічне мистецтво”	1	вибірковий

7. Матеріально-технічне забезпечення

Невід’ємну частину курсу складають інформаційні ресурси, вокальний репертуар вітчизняного та світового академічного мистецтва, нотний матеріал, а також додатковий матеріал, який розміщено в системі електронного забезпечення навчання - Moodle

8. Політика курсу

Важлива змістовна особливість традицій вокального мистецтва – вдосконале володіння співочим голосом із застосування засобів вокальної виразності, використання різних технік виконавства, а також мистецтва перевтілення. Відповідно до цього головне очікування від всіх учасників освітнього процесу – викладача та студентів – свідоме налаштування на неупереджений і відповідальний аналіз власних і чужих думок, творів, а також максимально можливе дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету під час підготовки до виступів на семінарських заняттях і виконання індивідуальних робіт. Курс має сприяти вдосконаленню раніше здобутих вокально-технічних навичок, розуміння відповідальності за кожен виконаний

твір й підготовлений текст, обережність і виваженість у формулюванні власної концепції виконання. У такий спосіб очікується, що викладач і здобувачі вищої освіти мають більш усвідомлено підходити до виконання навчальних завдань, проявлення ініціативи у студента щодо здобуття нових навичок. Від усіх сторін очікується активна позиція, у тому числі, щодо пошуку можливостей виконання пропущених завдань і проходження передбачених форм контролю. Комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в аудиторії, у системі електронного забезпечення навчання Moodle, а також у рамках запланованих для цього курсу консультацій.

9. Схема курсу

Тиж. Дата год	Тема, план, Короткі тези	Формат діяльнос ті	Літера тура	Завдання	Вага оцін ки	Термі н викон ання
	Модуль 1. Технологія використання засобів виразності вокального мистецтва у професійній підготовці актора.					
1 дата год.	Тема 1. Володіння вокальним голосом майбутнього актора як „голосовим інструментом”. Поняття „вокальна форма”, „режим вокального голосу”. Культура співацької дикції. Вплив на дикцію засобів виразності. Орфоепія. Робота над виконавським репертуаром із музичних вистав. Оперета.	Солоспі в	2,7	Дотримання вокального режиму, відпрацювання вокально-технічних навичок - звуковедення мелодії, метроритм, дикційні складності	5	Протя гом семес тру
2 дата год	Тема 2. Поєднання вокальної техніки з виразним виконанням вокальних штрихів, динамічних відтінків, темпів та стилем музичного твору. Залежність звукоутворення від артикуляції голосних і вимови приголосних. Відпрацювання технічних прийомів співу у романсах, аріях композиторів-класиків.	Сольне викона ння	2,7,9	Застосування єдинорегістрового звукоформування при виконанні вокальних творів	5	Протя гом семес тру

	Модуль 2. Практичні навички використання вокальних творів із супроводом фонограми «мінус».					
3 дата год.	Тема 3. Технологія роботи над вокальним твором із супроводом фонограми «мінус». Етапи утворення співочих рухомих навичок. Побудова внутрішнього «регулюючого» образу. Три етапи процесу утворення рухомих навичок.	Солоспів	10,11,12	Поетапне відпрацювання творів під фонограму (+ та -)	5	Протягом семестру
	Атестація 1	Контроль 1	Сольне виконання		15	
	Модуль 3. Професійно-виконавська вокальна майстерність.					
4 дата год.	Тема 4. Артистизм та емоційність виконання вокальних творів. Творча діяльність актора як накопичення уявлень, вражень, художніх образів, знань, вмінь, навичок, особистого досвіду. Актор-вокаліст - проявлення акторських здібностей за допомогою музики, почуттів.	Солоспів	2,4,7	Застосування артистичних якостей при виконанні вокальних творів	7	Протягом семестру
	модуль 4. Психологічні підготовка актора-вокаліста до публічного виконання сольної програми.					
5 дата год	Тема 5. Урахування психологічних характеристик особистості під час виконання вокальних творів. Психологічні підготовка актора-вокаліста до	Солоспів	2,7,9,12	Розкриття художнього образу вокального твору засобом	8	Протягом семестру

	публічного виконання сольної програми, позитивний настрій на спів.			перевтілення		
	Атестація 2	Контроль 2			15	
	Сесія Практична. Виконання сольної програми, що складається з 4х вокальних творів різних по жанрам та стилям з використанням творів іноземної мови (2-3)	Залік	Фонограма (-)	Оцінювання: 1. Вокально-технічні навички 2. Розкриття художнього образу засом перевтілення	20 20	Згідно з розкладу екзамен. сесії

10. Система оцінювання та вимоги

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем щодо двох основних видів контролю: **поточного** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу) та **підсумкового** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

Поточний контроль		Підсумковий контроль	
Атестація 1	Атестація 2	Залік	Сума
Розділ 1	Розділ 2	40	100
30	30		

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів, з яких:

- 30 - за виконання практичних завдань (спів вокальних творів різних за жанром та стилем);
- 30 – за теоретичні знання (проходження поточного електронного тестування).

Допуск до підсумкового контролю - 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю (залік) складає 40 балів, з яких:

- 20 балів – оцінка за рівень сформованості вокально-технічних навичок та володіння ними під час виконання програми із різножанрових вокальних творів;

- 20 балів – оцінка за розкриття художнього образу засобами емоційного перевтілення під час виконання програми із різножанрових та стилістичних вокальних творів).

Критерії оцінювання

Обов'язкові види навчальної роботи:

- підготовка основних практичних завдань з дисципліни (виконання вокальних номерів та творів, уривків з музичних вистав, мюзиклів, тощо) до кожного практичного заняття (максимально 8 балів);
- виконання підсумкових тестів (максимально 7 балів);
- атестаційний проміжний контроль (максимально 7 балів) – двічі за семестр.

Додаткові види навчальної роботи:

- презентація або доповідь з тематики курсу навчальної дисципліни (максимально 7 балів);
- підготовка додаткових практичних завдань з дисципліни (максимально 7 балів).

Підсумкове оцінювання:

Теоретична складова (підсумкове тестування з дисципліни) – 10 балів (максимальна кількість).

Практична складова (виконання вокальних творів з програми дисципліни) – 30 балів (максимальна кількість).

Контрольний захід	Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль		60%
Виконання вокальних номерів індивідуально	До кожної теми	12 %
Участь у роботі на практичних заняттях	На кожному практичному (індивідуальному) занятті	23 %
Підготовка основних практичних (індивідуальних) завдань	До кожного практичного (індивідуального) заняття	23 %
Атестаційний (проміжний) контроль	2 рази на семестр	13 %
Презентація або доповідь	До визначених тем	17 %
Підготовка додаткових практичних завдань	До практичного заняття	12 %
Підсумковий контроль		40%
Підсумкове тестування (екзамен)	Екзаменаційна сесія	10%
Індивідуальне завдання	Сольне виконання програми на заліковому тижні	30%
Разом		100%

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

11. Література та інформаційні ресурси

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник. Київ: ЗАТ „Віпол”, 2007. 174с.
2. Гладішева А.О. Сценічна мова: дикційна та орфоепічна нормативність: навч. посібник для студентів мистецьких вузів та учнів дитячих шкіл мистецтв. Київ: Мистецтво, 1996. 203с.
3. Гнидь Б.П. Історія вокального мистецтва: підручник. Київ: НМАУ, 1994. 320с.
4. Голубев П. Поради молодим педагогам-вокалістам. Київ: Музична Україна, 1983. 62 с.
5. Колодуб І.С. О народно-песенних традиціях української вокальної школи/Музиканту-педагогу. Київ: Музична Україна, 1984. 47с.
6. Олексюк О.М., Ткач М.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва : Навч. посіб. Київ: Знання України, 2004. 264 с.
7. Отич О.М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: Монографія за наук. ред. І.А.Зязюна. Чернівці: Зелена Буковина, 2007. 752 с.
8. Методика викладання сольного співу. URL: <http://psp.mdu.edu.ua/wp-content/uploads> (дата звернення 01.04.2024р.)
9. Використання вправ дихальної гімнастики на уроці сольного співу. URL: <https://naurok.com.ua/metodichna-robota-robota-nad-dihannyam-u-klasi-solnogo-spivu-166739.html> (дата звернення 01.04.2024р.)
10. Методика роботи над вокальним твором. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2010/1/visnuk_2.pdf (дата звернення 01.04.2024р.)
11. Методика постановки голосу. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream> (дата звернення 01.04.2024р.)
12. Основи методики постановки голосу. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7988/1> (дата звернення 01.04.2024р.)

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов’язкове відвідування практичних (індивідуальних) занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через зомт і беруть активну участь у заняттях. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання

пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача зі студентами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі зoot.Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**

Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>